

Platform Monumententoezicht

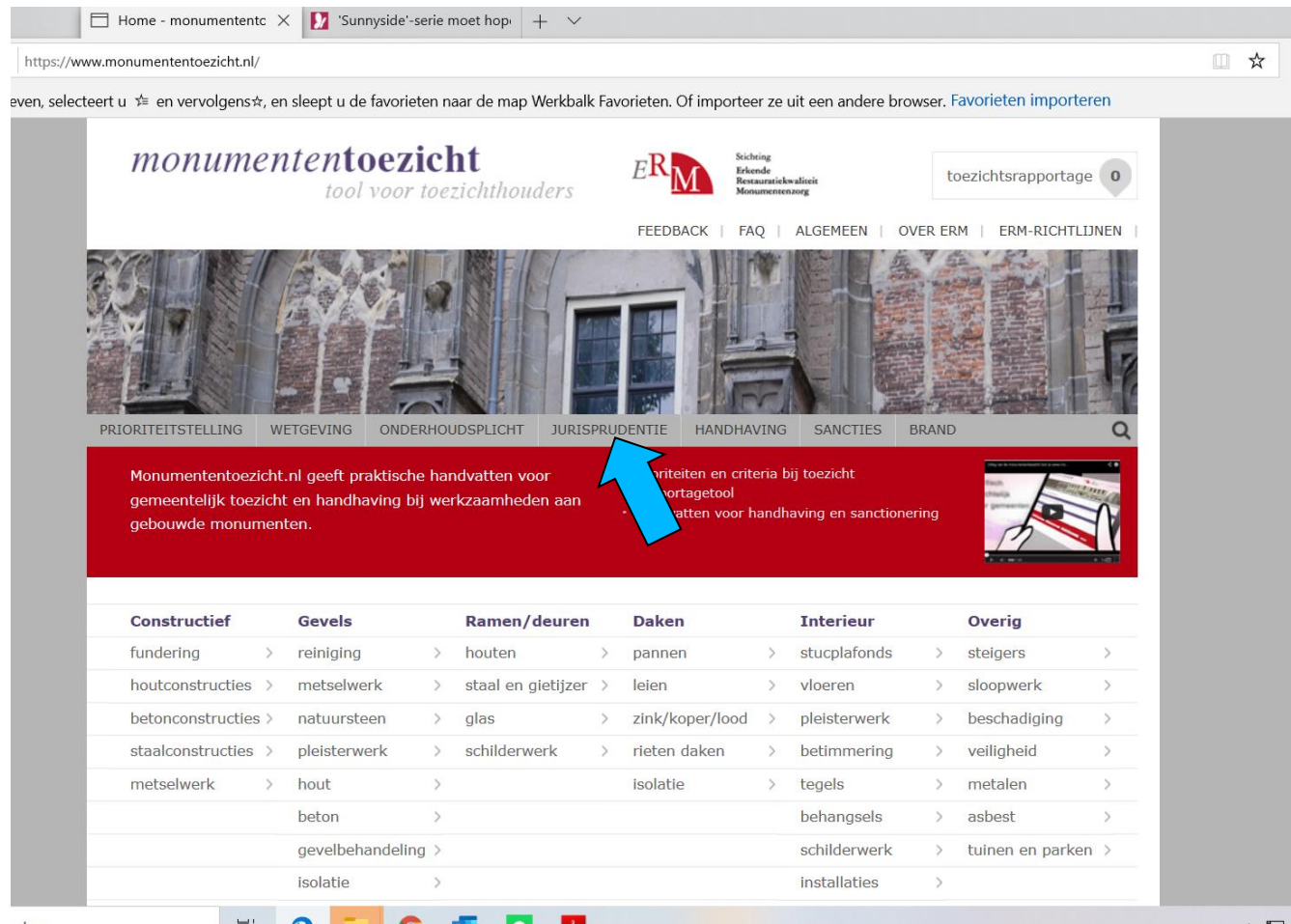
Monumentale interieurs: wanneer krijgt u gelijk?

Louis Hosman: Adviseur Erfgoed

11 maart 2020

Samenwerken aan restauratiekwaliteit

Monumententoezicht.nl

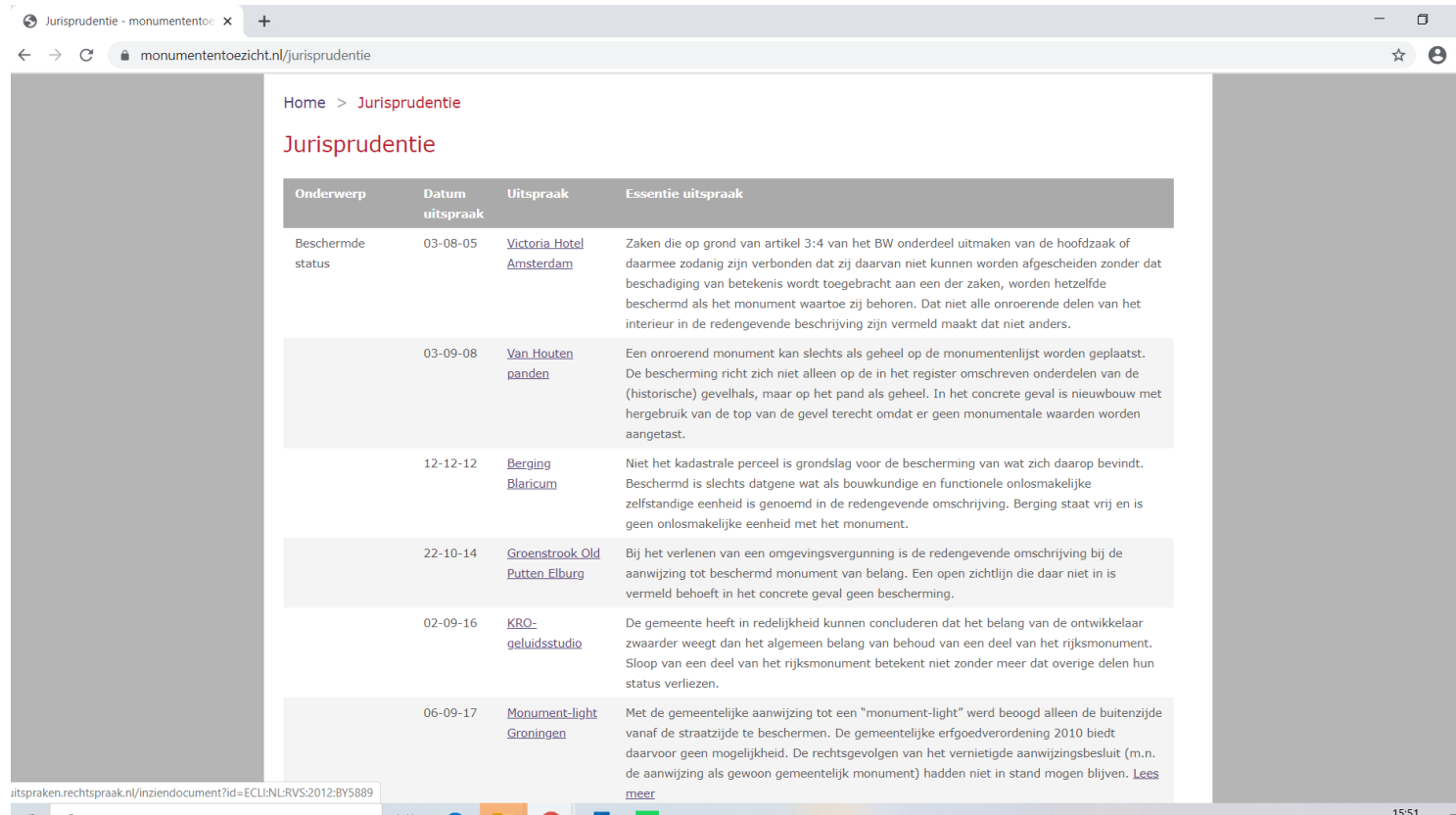
The screenshot shows the homepage of Monumententoezicht.nl. At the top, there is a navigation menu with links for FEEDBACK, FAQ, ALGEMEEN, OVER ERM, and ERM-RICHTLIJNEN. Below the menu is a large banner image of a historic building facade. A red navigation bar contains the following categories: PRIORITEITSTELLING, WETGEVING, ONDERHOUDSPLIJCHT, JURISPRUDENTIE, HANDHAVING, SANCTIES, and BRAND. A blue arrow points to the 'JURISPRUDENTIE' link. Below the navigation bar is a red promotional banner with text: 'Monumententoezicht.nl geeft praktische handvatten voor gemeentelijk toezicht en handhaving bij werkzaamheden aan gebouwde monumenten.' To the right of the text is a small image of a document and a pair of glasses. Below the banner is a table with six columns: Constructief, Gevels, Ramen/deuren, Daken, Interieur, and Overig. Each column contains a list of sub-categories with right-pointing arrows.

Constructief	Gevels	Ramen/deuren	Daken	Interieur	Overig
fundering >	reiniging >	houten >	pannen >	stucplafonds >	steigers >
houtconstructies >	metselwerk >	staal en gietijzer >	leien >	vloeren >	sloopwerk >
betonconstructies >	natuursteen >	glas >	zink/koper/lood >	pleisterwerk >	beschadiging >
staalconstructies >	pleisterwerk >	schilderwerk >	rieten daken >	betimmering >	veiligheid >
metselwerk >	hout >		isolatie >	tegels >	metalen >
	beton >			behangsels >	asbest >
	gevelbehandeling >			schilderwerk >	tuinen en parken >
	isolatie >			installaties >	

Wie kent de website?

Samenwerken aan restauratiekwaliteit

Jurisprudentie monumenten

Onderwerp	Datum uitspraak	Uitspraak	Essentie uitspraak
Beschermde status	03-08-05	Victoria Hotel Amsterdam	Zaken die op grond van artikel 3:4 van het BW onderdeel uitmaken van de hoofdzaak of daarmee zodanig zijn verbonden dat zij daarvan niet kunnen worden afgescheiden zonder dat beschadiging van betekenis wordt toegebracht aan een der zaken, worden hetzelfde beschermd als het monument waartoe zij behoren. Dat niet alle onroerende delen van het interieur in de redengevende beschrijving zijn vermeld maakt dat niet anders.
	03-09-08	Van Houten panden	Een onroerend monument kan slechts als geheel op de monumentenlijst worden geplaatst. De bescherming richt zich niet alleen op de in het register omschreven onderdelen van de (historische) gevelhals, maar op het pand als geheel. In het concrete geval is nieuwbouw met hergebruik van de top van de gevel terecht omdat er geen monumentale waarden worden aangetast.
	12-12-12	Berging Blaricum	Niet het kadastrale perceel is grondslag voor de bescherming van wat zich daarop bevindt. Beschermd is slechts datgene wat als bouwkundige en functionele onlosmakelijke zelfstandige eenheid is genoemd in de redengevende omschrijving. Berging staat vrij en is geen onlosmakelijke eenheid met het monument.
	22-10-14	Groenstrook Old Putten Elburg	Bij het verlenen van een omgevingsvergunning is de redengevende omschrijving bij de aanwijzing tot beschermd monument van belang. Een open zichtlijn die daar niet in is vermeld heeft in het concrete geval geen bescherming.
	02-09-16	KRO-geluidsstudio	De gemeente heeft in redelijkheid kunnen concluderen dat het belang van de ontwikkelaar zwaarder weegt dan het algemeen belang van behoud van een deel van het rijksmonument. Sloop van een deel van het rijksmonument betekent niet zonder meer dat overige delen hun status verliezen.
	06-09-17	Monument-light Groningen	Met de gemeentelijke aanwijzing tot een "monument-light" werd beoogd alleen de buitenzijde vanaf de straatzijde te beschermen. De gemeentelijke erfgoedverordening 2010 biedt daarvoor geen mogelijkheid. De rechtsgevolgen van het vernietigde aanwijzingsbesluit (m.n. de aanwijzing als gewoon gemeentelijk monument) hadden niet in stand mogen blijven. Lees meer

Wie kent het jurisprudentieoverzicht?

Samenwerken aan restauratiekwaliteit

Enkele lijnen uit de rechtspraak t.a.v. monumentaal interieur

Strafrechtelijk

- Trap Beukerstraat Zutphen

Bestuursrechtelijk

- Kerkinterieur Joriskerk
- Aanwijzing Victoriahotel
- Jugendstilplafond Den Haag
- Bouwstop kerkvloer Deventer
- Verbouwing Bungehuis
- Plafond Badhotel Hindelopen

Beukerstraat Zutphen

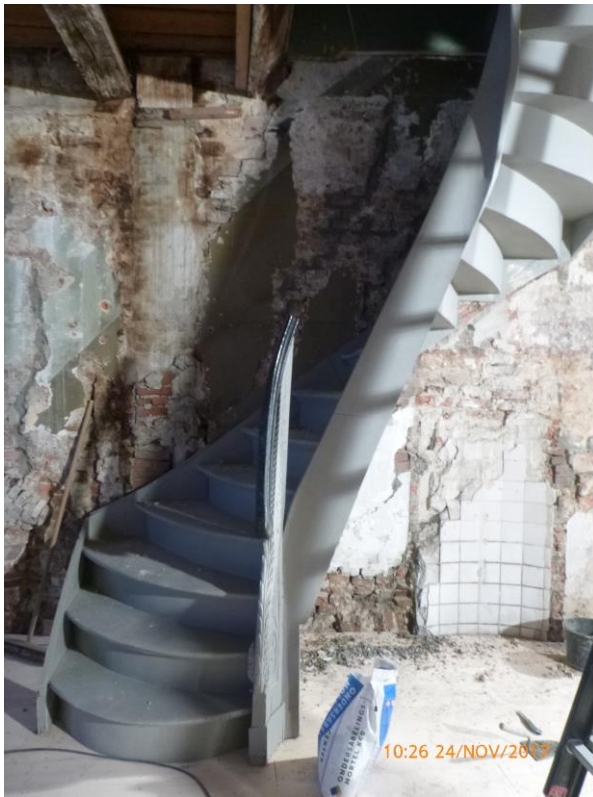
Samenwerken aan restauratiekwaliteit

Brief stillegging sloop in 2016:

- Trap verwijderd
- Balken verdwenen
- Via vergunningprocedure is “herstel” begeleid

Vanwege ernst delict ook aangifte bij de politie:

- 10.000 boete omgezet in voorwaardelijke boete / proeftijd 3 jaar
- Werd wel als misdrijf afgedaan (niet als overtreding)

Strafrecht is moeilijke weg, maar bij onherstelbare schade en doelbewust handelen denkbaar.....

Samenwerken aan restauratiekwaliteit

Kerkinterieur Joriskerk Borculo

Kerkbestuur Rijksmonument wilde verwijdering van preekstoel, kerkbanken, houten vloer en lambrisering.

Samenwerken aan restauratiekwaliteit

Enkele criteria Rechtbank:

- Roerende en onroerende zaken: beschadiging als criterium
- Geen aandacht voor interieur in redengevende omschrijving niet altijd relevant
- Acceptatie wijzigingen aan interieur < 50 jaar: geen probleem
- Liturgische noodzaak is niet zonder meer doorslaggevend

Aanwijzing Victoria Hotel als Rijksmonument (2005)

- De aanwijzing van hele gebouw inclusief interieur ondanks grote belangen van de eigenaar
- Die belangenafweging bij het interieur pas aan de orde bij de vergunningprocedure.

Samenwerken aan restauratiekwaliteit

Jugendstil plafond Den Haag

- Plafondverlaging niet vergunningvrij
- Moeilijke verhuurbaarheid door afbeeldingen niet doorslaggevend
- Hoge restauratiekosten ook niet doorslaggevend

Samenwerken aan restauratiekwaliteit

Verbouwing Bungehuis (2017)

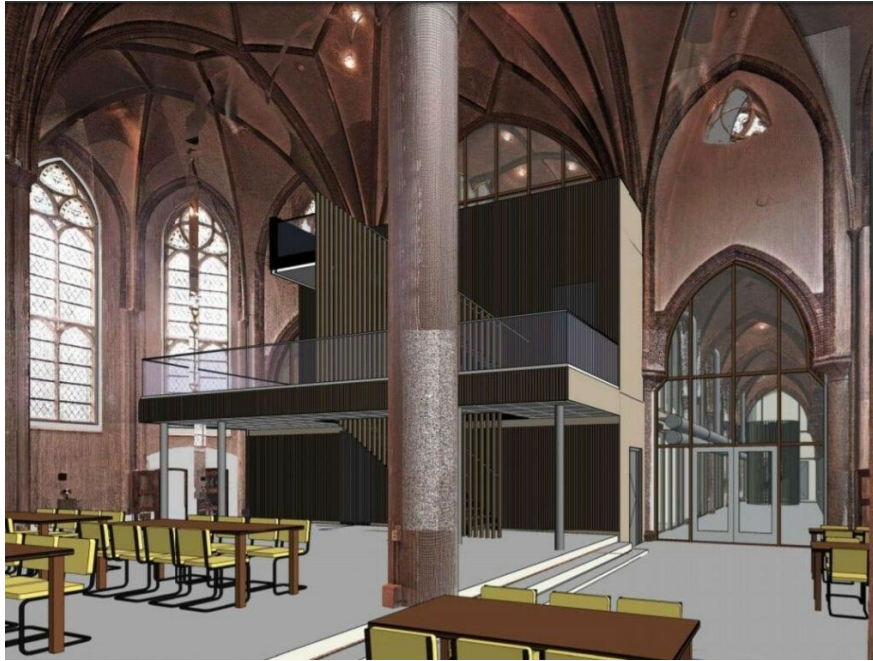
Voorlopige voorziening:

Ontwikkelaar mag door met verbouwing:

- Ernstige financiële gevolgen voor hem bij bouwstop
- Bereidheid werkzaamheden ongedaan te maken als Hoger Beroep wordt verworpen
- Geen wijzigingen meer nodig zijn aan monumentaal interieur

Samenwerken aan restauratiekwaliteit

Bouwstop kerkvloer Deventer

Uitspraak in voorlopige voorziening:

- Betonvloer over mozaïek van gemeentelijk monument
- Eerst waardebeoordeling (ondanks beschadigde mozaïek)
- Waardebeoordeling is aan de gemeente
- Positief advies monumentencommissie is onvoldoende

Samenwerken aan restauratiekwaliteit

Badpaviljoen Hindeloopen

- Monumentaal “blikken plafond” gesloopt:
- Eigenaar wist welk risico zij nam met het slopen
- Gemeente heeft vervanging blikken plafond in redelijkheid kunnen opleggen

Samenwerken aan restauratiekwaliteit

Resume

Strafrechtelijk: alleen bij zeer zware vergrijpen
(onherstelbaar en doelbewust)

Bestuursrechtelijk: meer mogelijk dan je denkt.